

SUPAŽINDINIMAS SU 2013 M. BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠO NUOSTATOMIS

2013 m. sausio 29 d.
VILNIUS

PARENGĖ
VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS
GIMNAZIJOS
DIREKTORIAUS PAVDUOTOJA UGDYMOI
LAURA LIACHOVIČIENĖ

I. BRANDOS EGZAMINAI

❖ Organizuojami:

valstybiniai ir mokykliniai:

- valstybiniai ir mokykliniai lietuvių kalbos ir literatūros;

– **tik valstybiniai:**

- biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, informacinių technologijų, istorijos, matematikos, užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) ;

– **tik mokykliniai:**

- menų, muzikologijos ir technologijų brandos egzaminai;

MOKINYS BRANDOS ATESTATUI GAUTI PRIVALO IŠLAIKYTI:

- ❖ lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą
ir
- ❖ dar **vieno dalyko brandos egzaminą.**

- ❖ **Taigi, 2 brandos egzaminus***

* išskyrus tuos atvejus, kai nuo pasirinkto brandos egzamino direktoriaus įsakymu buvo atleistas

II. BRANDOS EGZAMINŲ IR JŲ TIPŲ PASIRINKIMAS

- ❖ Mokinys be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino (jis privalomas), gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip penkių dalykų brandos egzaminus. Taigi, **iš viso - 6 brandos egzaminus.**
- ❖ Lietuvių kalbos ir literatūros **egzamino tipą** – *valstybinį ar mokyklinį* – mokiniai renkasi laisvai.
- ❖ mokinys, pasirinkęs valstybinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą ir susirgęs pagrindinės sesijos metu, dėl sveikatos būklės pageidaujantis pakeisti brandos egzamino tipą į mokyklinį, prašymą teikia mokyklos vadovui, o mokyklos vadovas prašymą perduoda Nacionalinio egzaminų centro direktoriui, iš jo gavęs suderinimo raštą, prašymą pakeisti brandos egzamino tipą įformina įsakymu.
- ❖ Menų brandos egzaminą gali rinktis mokinys, kuris mokosi pagal pasirinktą to dalyko programą. Menų brandos egzaminas vykdomas kovo 8 – gegužės 29 dienomis toje mokykloje, kurios mokiniai pasirinko šį egzaminą laikyti.

III. PRAŠYMŲ TEIKIMAS

- ❖ Prašymą laikyti dalykų brandos egzaminus kandidatas **iki 2013-02-28 d.** teikia gimnazijos direktorei. Prašyme nurodomi pasirinkti egzaminai, egzaminų tipai, pareiškiamas sutikimas dėl asmens duomenų tvarkymo brandos egzaminų organizavimo, pritaikymo, vykdymo, vertinimo, mokymosi rezultatų sutikrinimo stojimo į kitas mokyklas tikslais. Pasirinkto dalyko brandos egzamino ir jo tipo vėliau keisti neleidžiama.
- ❖ Prašyme nurodyti tiksliai savo duomenis: vardą (vardus), pavardę, asmens kodą, adresą, **egzistuojantį** tel. numerį.

IV. LEIDIMAS LAIKYTI BRANDOS EGZAMINĄ

- ❖ Mokiniui pasirinktus **brandos egzaminus leidžiama laikyti** mokyklos direktoriaus įsakymu:

individualaus ugdymo plano lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą	turinčiam patenkinamą metinį įvertinimą ir išlaikytą įskaitą
individualaus ugdymo plano užsienio kalbos (anglų) brandos egzaminą	turinčiam išlaikytą įskaitą, jei nuo to dalyko įskaitos nėra atleistas
užsienio kalbos (prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminą	turinčiam patenkinamą metinį įvertinimą ir išlaikytą įskaitą
kito individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzaminą	turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą
ne individualaus ugdymo plano dalyko brandos egzaminą	

- ❖ Mokiniui, turinčiam **nepatenkinamą lietuvių kalbos ar kito IUP dalyko (išskyrus anglų kalbos) metinį įvertinimą, neišlaikytą lietuvių kalbos, užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) įskaitą**, atitinkamo individualaus ugdymo plano dalyko brandos **egzamino laikyti neleidžiama**

V. BRANDOS EGZAMINŲ SESIJOS

- ❖ Organizuojamos **dvi brandos egzaminų sesijos**:
  - ❖ **pagrindinė** sesija vykdoma gegužės–birželio mėnesį,
  - ❖ **pakartotinė** – birželio–liepos mėnesiais.
- ❖ Mokiniai brandos egzaminus laiko pagrindinės sesijos metu.
- ❖ Brandos egzaminų sesijos pradžia – **2013-05-18 d. (muzikologijos I d. MBE)**
- ❖ **Pirmieji brandos egzaminai mūsų mokyklos mokiniams**:
  - ❖ Muzikologija (I dalis) Mokyklinis Gegužės 18 d. 9.00 val.
  - ❖ Užsienio kalba (anglų) Valstybinis Gegužės 25 d. 9.00 val.
  - ❖ Lietuvių kalba ir literatūra Valstybinis/Mokyklinis Birželio 3 d. 9.00 val.
  - ❖ Užsienio kalba (prancūzų) Valstybinis Birželio 4 d. 9.00 val.

BRANDOS EGZAMINĄ PAKARTOTINĖS SESIJOS METU LAIKO:

- ❖ mokinys, kuriam pagrindinės sesijos dalyko brandos egzaminas buvo **atidėtas**;
- ❖ **susirgęs** pagrindinės sesijos metu mokinys, gavęs Nacionalinio egzaminų centro direktoriaus leidimą vietoj atidėto valstybinio lietuvių kalbos (gimtosios) brandos egzamino laikyti mokyklinį brandos egzaminą;
- ❖ Mokinys, gavęs **nepatenkinamą** lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimą pagrindinės sesijos metu, laiko mokyklinį to dalyko brandos egzaminą.

VI. ATLEIDIMAS NUO BRANDOS EGZAMINŲ

Mokinys nuo brandos egzaminų atleidžiamas mokyklos vadovo įsakymu, jeigu:

- iki kovo 7 dienos mokyklos vadovui pateikė prašymą **atleisti** nuo egzaminų ir medicininę pažymą su **ligos** pavadinimu, kuri yra Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašė, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-11/18 (Žin., 2003, Nr. 10-371), prie ligos pavadinimo yra nurodytas atleidimo terminas „nuolat“;
- yra pasirinkę laikyti užsienio kalbos valstybinį brandos egzaminą ir iki pirmojo pagrindinės sesijos brandos egzamino, nustatyto įskaitų ir brandos egzaminų tvarkaraščiuose, mokyklos vadovui pateikė **tarptautinį užsienio kalbos egzaminą**, kurio įvertinimas pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis yra ne žemesnio kaip B2 lygio, išlaikymo dokumentą ir prašymą atleisti nuo valstybinio brandos egzamino. Prie įsakymo pridedama tarptautinio egzamino išlaikymo dokumento kopija.
- Mokinys, negalintis laikyti brandos egzaminų **dėl ligos**, ne vėliau kaip iki pagrindinės sesijos pradžios mokyklos vadovui teikia prašymą dėl atleidimo nuo pasirinktų brandos egzaminų. Kartu su prašymu jie turi pateikti sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinės komisijos pažymą, patvirtintą šios komisijos antspaudu. Pažymoje nurodomas TLK-10 kodas iš Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašo.
- **Atleistas nuo brandos egzaminų mokinys negali laikyti pasirinktų brandos egzaminų.**
- Brandos egzaminų sesijos metu kandidatui susirgus, jis pats arba jo artimieji turi apie tai pranešti mokyklos vadovui ne vėliau kaip kitą darbo dieną po dalyko brandos egzamino. Pagal mokyklos vadovui pateiktą prašymą ir dokumentus, mokinys nuo pasirinktų ir nelaikytų brandos egzaminų atleidžiamas.

VIII. DALYKŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

- ❖ Pagrindinės sesijos dalykų brandos egzaminų centrai suformuojami duomenų perdavimo sistemoje KELTAS ir skiriami iki kovo 30 d.

IX. VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

- ❖ Valstybiniam brandos egzaminui vykdyti pagrindinės sesijos metu skiriamas dalyko valstybinio brandos egzamino centras.
- ❖ Visi vienos mokyklos mokiniai dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko viename centre.

X. REIKALAVIMAI KANDIDATAMS

- ❖ atvykdami į brandos egzaminą **privalo** turėti **asmens tapatybę** patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą) ar vairuotojo pažymėjimą;
- ❖ prie įėjimo į dalyko brandos egzamino centrą esančiame sąraše **sužino** savo **grupe, vietos numerį ir patalpą**, kurioje vyks brandos egzaminas;
- ❖ prie patalpos ateina **ne vėliau kaip prieš 15 min. iki brandos egzamino pradžios**;
- ❖ **prieš įeidami** vykdytojui **pateikia** asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ar vairuotojo pažymėjimą ir **įeina** į patalpą tik jam **leidus**;
- ❖ turi **tik dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones** ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba vairuotojo pažymėjimą, kuris brandos egzamino metu gali būti padėtas ant suolo/stalo;

- ❖ **pavėlavusieji ne daugiau kaip 30 minučių**, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenurodytas kitas laikas, laiko egzaminą, tačiau jiems brandos egzamino užduoties atlikimo laikas **nepratęsimas**;
- ❖ kai pasirašo vykdymo protokoluose, gauna dalyko brandos egzamino užduotis, jas **pradedą** ant stalo/suolo krašto, vykdytojui **leidus patikrina**, ar nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko, užduočių sąsiuvinius užverčia ir **laukia vykdytojų nurodymų**. Pastebėję užduočių sąsiuvinyje spausdinimo broką ar tuščius lapus, apie tai **praneša** vykdytojui. Užduotis pradeda atlikti vykdytojui **paskelbus** dalyko brandos egzamino pradžia;
- ❖ **klauso** vykdytojų nurodymų, užduotis atlieka **savarankiškai, nesikalba** tarpusavyje, **netrukdo** kitiems, naudojami tik tomis priemonėmis, kurios nurodytos dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, jų neskolina;

- ❖ rašo **tvarkingai ir įskaitomai**, galutinį atsakymą parašo tik tamsiai mėlynai rašančiu rašikliu, **nesinaudoja korektūros** priemonėmis, atsakymų lape ar brandos egzamino užduotyje nerašo su ja nesusijusio teksto ar ženklų, nepiešia piešinių, jeigu to daryti nereikalauja dalyko brandos egzamino užduotis. Jeigu būtina **keisti rašiklį, privalo tai pasakyti vykdytojui;**
- ❖ iš patalpos gali išeiti tik esant būtinybei ne ilgiau kaip **5 minutėms** vykdytojo lydimi;
- ❖ baigę darbą anksčiau negu nustatyta dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, tačiau ne vėliau kaip **prieš 15 minučių** iki brandos egzamino pabaigos, ir atidavę vykdytojui darbus gali išeiti iš brandos egzamino patalpos.
- ❖ Negali išsinešti užduočių sąsiuvinių ir atsakymų lapų, grįžti į egzamino patalpą iki brandos egzamino pabaigos;
- ❖ darbą baigia paskirtam vykdytojui paskelbus brandos egzamino pabaigą ir laukia, kol vykdytojai surenka darbus ir užklįjuoja vokus. Iš egzamino patalpos išeina tik vykdytojui leidus;
- ❖ išsineša savo egzamino užduoties sąsiuvinį;
- ❖ **šalinami iš egzamino patalpos už trukdymą, nusirašinėjimą, mobiliojo ryšio, kitų informacijos perdavimo ar priėmimo priemonių įsinešimą į patalpą ir vykdytojo nurodymų nevykdymą.**

XI. KANDIDATŲ BRANDOS EGZAMINŲ DARBŲ VERTINIMAS

- ❖ **Pieštuku, o ne tamsiai mėlynai rašančiu rašikliu ar netvarkingai, neįskaitomai parašyti kandidatų atsakymai vertinami kaip neteisingi, ne tam skirtoje vietoje parašyti atsakymai visai nevertinami. Kandidatų dalyko brandos egzamino darbai gali būti nevertinami juose radus necenzūrinių užrašų, piešinių, kitų užrašų ar ženklų, leidžiančių identifikuoti asmenį, ir kt.**
- ❖ **Koduotą valstybinio brandos egzamino kandidato darbą arba darbo dalį vertina ne mažiau kaip du vertintojai vadovaudamiesi dalyko brandos egzamino užduoties vertinimo instrukcija. Nesutampant pirmojo ir antrojo vertintojų įvertinimams vertina trečiasis vertintojas.**
- ❖ **Kiekvieną mokyklinio brandos egzamino kandidato darbą vertina ne mažiau kaip du vertintojai. Darbai vertintojams paskirstomi taip, kad, esant galimybei, pirmuoju darbo vertintoju būtų kitos mokyklos mokytojas.**
- ❖ **Vertinimo metu kilus įtarimui, kad kandidatai užduotis atliko nesavarankiškai, naudojosi pašaline pagalba, jų darbai perduodami vertinimo komisijos pirmininkui. Vertinimo komisijos pirmininkas, nustatęs, kad kelių kandidatų dalyko brandos egzamino užduotis atlikta identiškai, naudotasi pašaline pagalba, priima motyvuotą sprendimą dėl jų darbų nevertinimo.**

XII. REZULTATŲ SKELBIMAS

- ❖ Dalyko valstybinio brandos egzamino rezultatų skelbimo datą nustato švietimo ir mokslo ministras (iki liepos 12 d.).
- ❖ Pasibaigus dalyko mokykliniam brandos egzaminui, jo rezultatai skelbiami:
  - ❖ pagrindinės sesijos ne vėliau kaip per penkias darbo dienas (lietuvių kalbos – ne vėliau kaip per devynias darbo dienas),
  - ❖ pakartotinės sesijos – ne vėliau kaip per dvi darbo dienas, lietuvių kalbos – ne vėliau kaip per keturias darbo dienas).
- ❖ Dalykų brandos egzaminų rezultatai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

XIII. APELIACIJOS DĖL VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ ĮVERTINIMŲ

- ❖ Apeliacijoms dėl valstybinių brandos egzaminų įvertinimų nagrinėti švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaromas Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų apeliacinis komitetas.
- ❖ Kandidatai apeliacijas gali pateikti mokyklos direktoriui **per tris darbo dienas** nuo valstybinio brandos egzamino rezultatų paskelbimo dienos.
- ❖ **Apeliacijos**, nelygu jų skaičius, **išnagrinėjamos** per 2–3 savaites po to, kai rezultatai paskelbti, bet ne vėliau kaip **iki liepos 19 d.**

XIV. APELIACIJOS DĖL MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ ĮVERTINIMŲ

- ❖ Apeliacijoms dėl mokyklinių brandos egzaminų įvertinimų nagrinėti sudaroma apeliacinė komisija, kurios sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo.
- ❖ Kandidatai:
  - ❖ pagrindinės sesijos **apeliacijas mokyklos direktoriui gali pateikti per tris darbo dienas,**
  - ❖ pakartotinės sesijos – **per vieną darbo dieną** po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai.
- ❖ **Pagrindinės sesijos apeliacijos išnagrinėjamos per penkias darbo dienas, pakartotinės sesijos – per tris darbo dienas** po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai.

XV. PRAŠYMAI

- ❖ Mokinys, **nesutinkantis** su vertinimo komisijos pirmininko sprendimu **nevertinti darbo, per tris dienas** po to, kai buvo paskelbtas sprendimas, **mokyklos direktoriui pateikia** motyvuotą laisvos formos **prašymą pakeisti sprendimą**.
- ❖ Prašymas dėl **valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininko** priimto sprendimo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo per dvi darbo dienas perduodamas Švietimo ir mokslo ministerijai. Jį nagrinėja švietimo ir mokslo ministro įsakymu sudaryta komisija.
- ❖ Prašymas dėl **vyresniojo vykdytojo priimto sprendimo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo** teikiamas Švietimo ir mokslo ministerijai, o dėl mokyklinio brandos egzamino darbo – perduodamas savivaldybės administracijos švietimo padaliniui.
- ❖ Gautas prašymas išnagrinėjamas per **15 darbo dienų**.

XVI. KANDIDATŲ ATSAKOMYBĖ

- ❖ Pasakinėjantys, besistengiantys gauti neleistinos pagalbos, besinaudojantys draudžiamomis priemonėmis, nevykdantys brandos egzamino vykdytojo nurodymų ar kitaip egzamino vykdymo tvarką pažeidžiantys (vietoj savęs leido egzaminą laikyti kitam asmeniui pažeisdami brandos egzamino tvarką, sąmoningai pakenkė kitiems kandidatams, įsinešė į brandos egzamino patalpą mobilią ryšio ir kitą informaciją perdavimo ar priėmimo priemones ir kt.) kandidatai **šalinami** iš dalyko brandos egzamino vykdymo patalpos.
- ❖ Kandidatams, išskyrus rašymo (pieštukus, tamsiai mėlyną spalva rašančius rašiklius) ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, draudžiama į brandos egzamino patalpą įsinešti asmeninius daiktus (pvz., mobilųjį telefoną). Asmeniniai daiktai paliekami nurodytoje patalpoje.